

Oratio Panegyrica

cum

SERENISSIMVS AC POTENTISSIMVS
PRINCEPS AC DOMINVS,

DOMINVS

FRIDERICVS,

Rex Borussiae, Marggavius Branden-
burgensis, S. Romani Imperii Archi-Camera-
rius et Princeps Elector, Supremus Princeps Araufionen-
sis et Neocastellensis; Magdeburgi, Cliviae, Juliaci, Mon-
tium, Stettini, Pomeraniae, Cassubiorum, Vandalorum,
et Megapolis, nec non in Silesia et Crofnae Dux, Burg-
gravius Norimbergensis, Princeps Halberstadii, Mindae,
Camini, Vandaliae, Sverini, Raceburgi et Mursii, Comes
Hohenzollerae, Rupini, Marcae, Ravensbergi, Hohen-
steinii, Tecklenburgi, Lingae, Sverini, Burae et Leerdami,
Marchio Vehrae, et Vlinsingae, Dominus Ravensteinii,
Rostochii, Stargardiae, Lauenburgi, Butoviae, Ar-
layae et Bredae ac reliqua.

cum.

SERENISSIMA DVCE AC DOMINA,

DOMINA

SOPHIA LVDOVICA,

Ex Sereniff. domo Mecklenburgica
propaginis Sverinensis,

Nuptias auspiciatissime celebraret,

WITTENBERGAE

in Templo arcu coniuncto

Die XXVII. Novembris Anno MDCCVIII.

solemni ritu devotissimeque dicta

M. GVILELMO WILCKIO, Memela-Prusso,

Facultatis Philosophicae in Academia Wittenbergenfi Adfessore.

WITEMBERGAE, LITERIS CHRISTIANI SCHROEDTERI, ACAD. TYPOGR.

PRORECTOR MAGNIFICE,
Patres, Hospites, Cives,
Frequentissimi omnium Ordinum
Auditores.

Qvod felix faustumque et Prus-
fico in primis regno cum ter-
ris atque provinciis illi inne-
xis salutare sit, laetus festus-
que hodiernus dies agitur,
quo SPONSA SERENISSIMA in Potentissimi REGIS
Pruthenici amplexus perducta augustas familias
arctiori necessitudinis vinculo conjungit, subje-
ctos-

Etosque populos in novae prosperitatis fiduciam
erigit, et ad gratulationis officium excitatos ve-
ro quodam pioque gaudio perfundit. Nam
Principum fortuna communis est, nec minus
singulorum civium, quam totius Reipublicae
rationes complectitur, ut non secundi minus
quam adversi illorum casus ad omnes aequè per-
tinere videantur. Perinde ut capitis incolumi-
tate universum corpus reficitur, et calore per
membra dispersito suo quaeque loco valent,
nec fatigata langvescunt, et novo subinde vigo-
re excitata officio suo funguntur. Quem ad-
modum ergo funesta illa calamitas, quae non
ita pridem DOMVI REGIAE orbitatem minitaba-
tur, publicum nobis, qui Prussicum imperium
veneramur, luctum afferebat; ita nunc, velut
signo quodam ad bene sperandum sublato, jux-
ta cum REGE nostro, recenti voluptate delibu-
ti, metum doloremque deponimus, et PATREM
PATRIAE, instauratae felicitatis auctorem, faustis
quibusque omnibus votisque prosequimur. Est
hoc magno nostro FRIDERICO proprium et
divino quodam munere concessum, ut non
tantum rebus prosperis et supra vota fluentibus
ad publicam salutem recte utatur, sed adversas
etiam corrigat, et ad communes utilitates con-
vertat, ipsamque adeo fortunam sapientia sua re-
gere

gere videatur. Magna est et apud omnem posteritatem manebit FRIDERICI WILHELMI Electoris admiratio, qui fortitudine sua regni Prusici fundamenta iecit, qui rerum gestarum magnitudine reges superavit, qui totius Europae oculos in se convertit, et terrarum orbem nominis sui fama implevit. Sed fructum virtutis huius atque felicitatis nunc demum FRIDERICI nostri opera atque industria uberimum capimus, qui non tantum pulcherrima opera inchoata pari animi magnitudine perfecit, et ad summum culmen perduxit, sed ornamenta etiam adiunxit, et pacis artibus expolivit, nec magis ea in re gloriae suae, et immortalitati, quam omnium securitati et emolumentis consuluit. Quod si igitur merito Veterum monumentis celebrantur, et summis iustissimisque e-logiis efferuntur Principes illi, qui regna et imperia antecessorum armis parta vel amplificata consilio et prudentia stabiliverunt, omnes illae laudes in nostrum REGEM conspirant, ac, si in PATRE gloriosissimo Davidem aliquem, vel Caesarem ac Romulum superior aetas suspexit, nos in Filio sapientia Salomonem, felicitate Augustum, pietate ac religionis studio Numam Pompilium divinitus donatum ac redditum nobis gratulamur. Dum enim tota Europa funestis bello-

mutuam

bello-

bellorum incendiis ardet, dum alia prostrata atque deiecta iacent, alia eodem labefactata motu contremiscunt, ita FRIDERICUS regnum suum ab omni temporum iniuria et ab omni calamitatis metu defendit tutumque praestat, ut cum magno illo Imperatore templa Jani clausisse videatur; quanquam in eo Augusti virtutem etiam vincit et superat, quod aliorum incommoda non otiosus spectat, sed opera atque consilio subleuat, communemque Imperii Germanici causam, invicto potentiae suae robore sustentat, et maximam belli gloriam cum intemerato pacis fructu, admirabili prorsus exemplo coniungit. Nam legiones eius trans Rhenum et Scaldim, trans Alpes & Apenninum et longe ultra Germaniae fines victricia arma proferunt, et novas subinde palmas colligunt, passimque tropaea erigunt, et virtutis Prusicae vestigia ad omnem posteritatis memoriam impressa relinquunt. Sentiunt hostes signa Regia, et sub pelibus extimescunt, socii autem certam auxilii spem in iis reponunt, ac quantum momenti in foedere eius situm sit, non magis rumore et nunciis intelligunt, quam rebus factisque experiuntur. Non inter postremas Caesaris Augusti laudes commemoratur singularis illa in bonas literas propensio, quarum nec inter maximos armorum

morum strepitus oblivisci potuit, quarum studia favore suo incendit et beneficiis aluit, tantoque in honore habuit, ut eruditos homines amicos sibi et comites adiungere dignaretur. Hinc mutua illa ac felix ad summa tendentium aemulatio, hinc tot egregia ingeniorum monumenta nata sunt, quae gentem togatam a barbaris nationibus distinxerunt, et ut arduis pacis bellique negotiis facem praetulerunt, ita eadem immortalitati consecrarunt, et ad ultimas usque hominum aetates transmiserunt. Fallor? an aurea illa secula nobis per FRIDERICUM restituta cernimus. Quid enim in terris eius ad summam omnis liberalis doctrinae gloriam, aut ad excitandum praeclarae indolis ardorem desiderare possumus? quem praeclarius unquam inter Germanos Musis pretium statuisse, quem maiores in solidae eruditionis instrumenta sumptus fecisse, censemus? Parum erat nova passim literarum domicilia constituisse, et regia magnificentia sustentasse, parum erat praestantissimos in omni genere artifices ex remotis terrarum partibus, amplissimis stipendiis invitatos adduxisse: ipsas antiqui Latii opes, quas Roma nobis invidet et posterum aliquando mirentur, emotas sedibus suis in regiam suam transtulit. Hic, non dicam nummos veteres aut imagines

B

in.

in aere ductas, non vestigia quaedam aut umbras antiquitatis, sed lapides ipsos Italiae et marmora, et statuas quondam ad memoriae perpetuitatem positas, videmus, contingimus et admiramur. Intelligit videlicet REX sapientissimus nihil ad secundas res ornandas pulchrius, nihil ad tuendam illius fastigii gloriam excellentius, nihil denique ad amplificandam felicitatem publicam utilius esse, quam optimarum artium et sapientiae studia. Nam tametsi fortuna et opes potentiam et formidinem principibus conciliant, magnos tamen et admirabiles sola virtutis ornamenta efficiunt. Quicquid autem dignum admiratione gestum, quicquid prudenter dictum, quicquid magnifice aut fortiter factum fuerit, vix ultra unam aetatem in hominum ore ac memoria versabitur, sed obscura nocte premetur, nisi literarum lumen et praecleara quaedam ingenia accesserint, quae letho illud eripiant, et ab oblivione vindicent, et ad omnium seculorum exemplum conservent. Itaque in hac etiam parte FRIDERICUS noster adeo nihil, quod regibus possit esse exemplo, praetermittit, ut aula eius quasi ludus quidam, eruditae nobilitati pateat, proceres autem illusterrimi, quos non nascendi fors, sed Regis iudicium et spectata virtus atque doctrina
tam

tam splendidis muneribus admovit, alteros
Maecenates, referant, et interiorum lite-
rarum laude, exterorum quoque oculos in
se convertant. Platonis rempublicam hic
constitutam esse, dixeris, qui tum demum
praeclare omnia actum iri, speravit, si
aut Principes philosophentur, aut Philo-
sophorum similes ad gubernacula sedent.
Quanto autem his praesidiis maior est REX
noster, tanto se humaniorem praebet, et
quemadmodum in folio regio paternam cha-
ritatem servat, ita vires in beneficiis, aucto-
ritatem in indulgentia, magnitudinem animi
in mansuetudine demonstrat, atque adeo nec
a comitate illa Octaviana, veteribus tanto-
pere celebrata, recedit. Nemo tam humi-
lis est, cui non ad gratiam eius refugium pa-
teat, nemo autem ad faciem regiam admitti-
tur, qui non votorum compos laetior ab ea
discedat. In quo REX optimus cum natu-
rae suae obsequitur, tum Maiorum suorum
clementiam ac moderationem, ipsiusque Dei,
cuius in his terris vices sustinet, benignitatem,
quoad eius fieri potest, imitatur. Ob tanta tam-
que immortalia in gentes populosque meri-
ta, hoc praemium gloriosissimo eorum auctori
coelestis quaequam fortuna constituit, hoc
sola-

solatium illi fati indulgentia, aut, ut serio lo-
quar, ipsa divini Numinis providentia prae-
stitit, ut iucundissimos laboris et curarum
fructus percipiat, ut suorum amore tutus, re-
gni magis indies efflorescentis incrementa vi-
deat, et novum illud nuptiale sacrum in ho-
nesto otio maximorumque bonorum afflu-
entia, summo cum splendore et communi
omnium applausu, salvus laetusque conficiat.
Habet nunc, in cuius suavitate, publicorum
negotiorum administratione defatigatus ac-
quiescat, in cuius iucundissima consuetudi-
ne omnes molestias deponat, et gravissimas
pro publica felicitate curas leniat ac consoletur.
Virgo REGI in fidem traditur sine ex-
emplo maxima, et regiis virtutibus supra se-
xus sui conditionem evecta, in qua omnia
decora tanto fastigio digna, quasi foedere
quodam copulata, reperiuntur. Haec ergo
REGI sociat, quae nulla inferior fortuna ca-
piebat, et ita sociat, ut omnia eius propria
esse cupiat, et quicquid habet, charissimi a-
moris in eum effundat, a se ipsa prius, quam
illius desideriis recessura. Quare non ma-
gis SPONSI SERENISSIMI delectationi inservit,
quam nostris omnium votis consulit, et,
quantum illi levamenti, tantum ad commu-
nem

nem salutem stabiliendam praesidii affert, si-
mulque perauspicato renovat necessitudi-
nem illam, quae multis abhinc retro seculis,
non tantum inter familias cellissimas, sed
gentes etiam utriusque imperio subiectas in-
tercescit. Nam fuit quondam tempus, quo
Mecklenburgii cum vicinis Brandenburgensi-
bus, non minus ac Pomeranis et Prusis ali-
isque populis cis et ultra Viadrum incolenti-
bus, communi Slavorum nomine compre-
hensi, unoque Societatis vinculo adstricti, e-
adem pericula adierunt, eandem causam eo-
dem studio egerunt, et eosdem hostes con-
iunctis viribus debellarunt. Postea vero
quam certis sedibus distincti et religione
Christiana imbuti, humaniorem cultum su-
sciperunt, cum alii eorum Principes aliis sae-
pe amicitiae iuribus, tum praecipue quarto
abhinc seculo Albertus Brandenburgensis et
Henricus Mecklenburgicus, qui ob res for-
titer gestas Leonis cognomen obtinuit, ar-
ctissima affinitate fuerunt coniuncti. Hanc
ergo dum SOPHIA LVDOVICA, REGI
in matrimonium collocata nobis in memori-
am revocat, iuxta et felici auspicio instaurat,
simul utriusque nationis animos novo vin-
culo conglutinat, et nexu redintegrato, no-
-mos C vum

vum utriqve potentiae robur ac firmamen-
tum pollicetur, ut fines ditionesqve suas pari
voluntate et consilio, antiquo et patrio more,
tueantur. Nobis autem tanto maiores lac-
tandi causas affert, quod regiam domum no-
vo quodam munimento fulciat, omniqve
orbitatis metu sublato, spem faciat, fore ut
genere suo et sanguine Prussiam compleat,
et maiorum virtutes in posteris excitet, ve-
terumqve Regum Obotritorum pariter ac
Brennorum fortitudinem propaget felix ma-
ter, et immortalem conservet. Cum enim
nec maximi Principes communem naturae
legem evitare possint, hoc unum eorum mor-
talitatem consolatur, et aeternitati consulit,
si, quae parentes admirabiles fecerunt, in fi-
liis etiam intueri liceat. Id vero cum tanto
illustriori gloria nobis a felici ista coniun-
ctione pollicemur, quo maius ea decus ac
ornamentum utriqve parti conciliat: dum
SPONSA SERENISSIMA non modo gentem
suam nova Regiae affinitatis laude cohone-
stavit, sed regium quoque sanguinem ab an-
tiquissimo maximorum heroum stemmate
deductum, in domum Prusicam intulit.
Nam multo ante tempora Carolingica, et
priusquam Heneti cum Teutonibus legum
ac in-

ac institutorum similitudine coniuncti, in unam civitatem coalescerent, Ducum Mecklenburgicorum maiores, regio splendore conspicui, rerum domi forisque praeclare gestarum gloria floruerunt. Deinde post varias fortunae vicissitudines titulum quidem, sed non animum Regis deposuerunt, et a Carolo IV. Imperatore tandem ad Ducum dignitatem evecti, novum virtutis praemium obtinuerunt, qui hoc etiam meritis et Regiae illorum stirpi se tribuisse, publicis literis professus est, quod ad Bucephali caput in gentiliis illorum armis coronam adiunxisset. Tantis maioribus orta SOPHIA LEODOVICA non amandi impetu, qui in excelsas mentes non cadit, sed virtutibus regis et genere suo dignis REGI conciliata, nec sorte ducta, sed certo iudicio ex omnibus electa commune illud gaudium festumque tripudium adventu suo in regionibus nostris excitavit. Nam animo iam praecipio exultantem illam et laetitia omnibus incedentem multitudinem, quae obviam REGINAE effunditur, et, dum singuli illam, a qua felicitatem expectant, videre gestiunt, regiam sedem ingredienti viam propemodum eripit, ac intercludit. Nec minus tubarum clangores,

gones, quam immoderatum gratantis populi
strepitum, et male digestos turbae clamores,
quibus excipitur, mihi exaudire videor. Dum
enim nimio quodam ac impotenti gaudio
cuncti eff'eruntur, fieri non potest, quin in-
conditi aliquid et parum decori admittant,
officiique sollicitudinem prae affectus ma-
gnitudine omittant. Omnis aetas et sexus,
omnisque status et ordo certatim affluit, nec
indigenae tantum, sed exteri etiam fama et
expectatione commoti, veluti signo dato,
concurrunt, spectatque dives et pauper, et
quos fortuna discriminat, studium et admi-
ratio regiae felicitatis coniungit. Ceteri sum-
mo loco nati proceres, ut sua cuique pietas
est, faustis acclamationibus, gestuque et ha-
bitu laetiam produnt, lumina et festos i-
gnes accendunt, et nihil denique, quod ad
condecorandum hunc diem, vel consecran-
dum pertineat, praetermittunt. Musae ve-
ro, tutelae ac patrocinii Regii alumnae, se
ipsas ad nuptiale hoc sacrum incitant, et, qua-
si sedibus suis excitae, omni festinatione Be-
rolinum properant, ut publicos plausus e-
dant, et pietatis officium Nutritori suo, de-
mississimo cultu, testentur. Quae omnia-
dum paulo altius mecum perpendo, dum cel-
fissi-

statores, obtestabimur, ut gaudium, quod
ex incolumitate Tua capimus, proprium no-
bis ac perpetuum esse iubeat, ut longa sit di-
es illa et aetate nostra posterior, quae Te so-
lutum mortali corpore, coelo transcribat.
Interea ita consilia Tua Numine suo regat, ac
moderetur, ut quaecumque pro salute patri-
ae, pro libertate communi, pro dignitate im-
perii, cogitabis, ages, suscipies, prospere et
ex animi sententia eveniant. Regnum ve-
ro Tuum et domum Serenissimam tot pre-
cum nostrarum turmis atque cohortibus se-
ptam, coelesti praesidio tegat, contra omnes
hostium insidias tutam, et contra ipsam tem-
porum iniuriam aeternam praestet, atque a-
deo non tantum factorum gloriam, sed san-
gvinem quoque Tuum, ac posteros
cum omnium seculorum memo-
ria adaequet.

Ung VI 3

W 18
V 17

Oratio Panegyrica
cum

SERENISSIMVS AC POTENTISSIMVS
PRINCEPS AC DOMINVS,

DOMINVS

ERICVS,

e, Marggravius Bran-
omani Imperii Archi-Camera-
or, Supremus Princeps Araufionen-
Magdeburgi, Cliviae, Juliaci, Mon-
eraniae, Cassubiorum, Vandalorum,
on in Silesia et Crofnae Dux, Burg-
nsis, Princeps Halberstadii, Mindae,
verini, Raceburgi et Mursii, Comes
pini, Marcae, Ravensbergi, Hohen-
Lingae, Sverini, Burae et Leerdami,
Vlinslingae, Dominus Ravensteinii,
ardiae, Lauenburgi, Butoviae, Ar-
et Bredae ac reliqua.

cum.

MA DVCE AC DOMINA,
DOMINA

LVDOVICA,

Ex domo Mecklenburgica
paginis Sverinensis,
picatisime celebraret,

WITTENBERGAE
in Templo arcu coniuncto

Die XXVII. Novembris Anno MDCCVIII.
solemni ritu devotissimeque dicta

M. GVILELMO WILCKIO, Memela-Pruffo,
Facultatis Philosophicae in Academia Wittenbergenfi Adfessore.

WITEMBERGAE, LITERIS CHRISTIANI SCHROEDTERI, ACAD. TYPOGR.

